

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 28 de febrer del 2017.

Reunida la Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del M.I. Sr. Joan Manel ABRIL CAMPOY, i els magistrats M.I. Sr. Vincent ANIÈRE i M.I. Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent :

ANTECEDENTS DE FET

I.- La Sra. MN va presentar demanda laboral contra la Sra. MB, titular del negoci FÒP V, demanant que se la condemnés a satisfer-li la suma total de 46.609,30.-euros en concepte de salari i d'indemnització per desistiment justificat, al pagament dels interessos legals corresponents, a declarar i cotitzar prop de la CASS, així com al pagament de totes les costes judicials inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

II.- La representació processal de la Sra. MB, es va oposar totalment a la demanda.

III.- L'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle va dictar Sentència, de data 05-09-2016, decidint *“Desestimar íntegrament la demanda formulada per la Sra. MN contra la Sra. MB, havent d'absoldre a aquesta darrera de totes les pretensions exercitades de contrari en aquest plet, amb imposició a la part agent de les costes processals ocasionades en aquesta instància segons allò previst al darrer Fonament de dret de la present resolució.*

IV.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal de la Sra. MN demanant es dictés una sentència estimant totes les seves pretensions inicials, amb imposició de les costes d'ambdues instàncies.

La representació processal de la Sra. MB, demana la desestimació del recurs amb imposició de les costes judicials a la part apel·lant.

Ha actuat com a magistrat ponent el M.I. Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- Ha quedat acreditat que des del 01-05-1985 la Sra. MN treballava com a “vendedora especialista” al negoci ubicat a M i anomenada “FP” després “FLM” i finalment “FP V”, titularitat de la Sra. MB, encara que és només en 2008 que aquesta relació es va formalitzar per escrit.

Per carta del 29-04-2014, amb el segell del grup P..... i firmada pel Sr. JSG, se li va comunicar que en aplicació del pacte segon del contracte de treball del 2008, i partir del 06-05-2014, passaria a prestar els seus serveis laborals a FN segons els horaris indicats en la mateixa carta.

Després d'haver treballat uns dies en aquesta negoci, l'empleada no va acceptar dit canvi, oposant-s'hi per escrit i negant-se a anar treballar a FA tot i presentar-se a la FM, actitud que va portar l'empresa (sempre per carta firmada pel Sr. JS) a sancionar-la amb una suspensió de feina i sou de 10 dies.

La treballadora no va impugnar aquesta sanció de manera específica sinó que, per carta del 16-06-2014, va comunicar el seu desistiment justificat mitjançant carta adreçada a la FÒP V, a la Sra. MB i al Sr. JSG indicant:

“Benvolguts senyors,

En contestació a la seva missiva de data 11 de juny de 2014, en primer lloc, li faig avinent que no he rebut cap carta datada del 25 de març de 2014, ni del 28 de maig de 2014, atès que a banda de la carta disciplinària del dia 11 de juny, únicament em consta la seva carta de data 29 d'abril de 2014 per la qual em notificàveu que havia de canviar d'empresa, de lloc de treball i de dies de descans setmanal.

*D'altra part, contràriament a les seves consideracions expressades en la carta de data 11 de juny, m'he incorporat degudament al meu lloc de treball al finalitzar el meu període de vacances –el dia 9 de juny d'enguany-, que és a la **FÒP V**, comerç on desenvolupa la meua prestació laboral ininterrompudament des de l'any 1985, i per tant, m'oposo a la sanció disciplinària imposada ja que no ha existit cap absència laboral.*

També considero que no tinc cap obligació de seguir les desafortunades instruccions de l'empresa plasmades en la carta de data 29 d'abril i 11 de juny de 2014, que comporten haver de treballar obligatòriament pel compte d'un tercer –un altre comerç anomenat “FN” que no és titularitat de la Sra. MB-.

I finalment, no puc obviar la vexatòria i arbitrària forma amb la qual el Sr. JSG va adreçar-se a mi el dia 10 de juny de 2014, vers les 17 hores al meu lloc de treball, insultant-me i humiliant-me davant dels meus companys (JM, G i L) i clients atesos al negoci. De forma cridanera, el Sr. S va dir que enviaria a la Policia per fer-me fora del meu treball, i va ordenar als meus companys

que m'ignoresin i em deixessin en un racó del negoci sense fer-me cas, havent viscut en persona en una situació molt humiliant i vexatòria, atenent el meu arrelament amb M, l'estima envers els meus companys i clients de la botiga que em coneixen des de fa més de vint anys.

I per consegüent, i compte tingut que l'empresa insisteix en el seu posicionament de fer complir les seves desajustades instruccions, lamento haver de comunicar el meu desistiment de la relació laboral, de forma unilateral i sense preavís, al considerar que les instruccions de l'empresa comporten "l'exigència de treball diferent de l'estipulat, salvat els supòsits extraordinaris o d'urgència" com també "l'incompliment greu del contracte per part de l'empresa" i per l' "acte de l'empresari o dels seus representants que de qualsevol manera sigui vexatori per a la persona treballadora, ofengui la seva dignitat com a persona.", tal i com m'emparen l'article 97b i 97e i 97 h de la Llei 35/2008.

I és així per quan dites instruccions van més enllà del poder de direcció de l'empresa atès que el canvi de lloc de treball que imposeu comporta, en definitiva, un canvi de patró, un canvi d'afiliació a la CAIXA ANDORRANA DE SEGURETAT SOCIAL, i de condicions laborals en general sense el meu consentiment. I havent consultat el parer de l'Inspector de Treball al respecte, aquestes instruccions no s'adeqüen a les disposicions legals en matèria laboral, tant per la seva arbitrarietat com pel fet que quedaria resolta la relació amb la Sra. MB, sense causa, ni consentiment, ni percepció dels corresponents havers laborals.

Per tant, i en aplicació dels articles 97.3 i altres concordants de la Llei 35/2008, escau tenir en compte que el referit desistiment justificat comporta també el dret a rebre la indemnització no inferior a 45 dies de salari per any de servei a l'empresa, a la qual escau afegir el salari del mes de juny i la corresponent retribució dels dies de vacances.".

II.- El primer greuge de la treballadora és que el tribunal va incórrer en incongruència vulnerant el seu dret a la jurisdicció pel fet d'haver considerat que no calia examinar la qüestió del canvi d'horari i de dia de descans quan

aquesta problemàtica s'havia al·legat a l'escrit de demanda i que formava part dels motius del seu desistiment. Argumenta en essència que : 1) la carta del 29-04-2014 comportava no solament un canvi de lloc de treball sinó també d'horaris i de dia de descans ; 2) la part defenent no ha patit cap vulneració del seu dret a la defensa i ha pogut al·legar sobre el canvi horari ; 3) el fet de referir-se en la carta “*al conjunt de les instruccions donades per l'empresa*” es refereix òbviament també a la qüestió del canvi horari i del descans i 4) els referits canvis infringeixen els seus drets laborals.

Però, la missió del Tribunal, i ara d'aquesta Sala, consisteix en determinar si el desistiment practicat és conforme a dret i si les causes exposades en la carta del 16-06-2014 han quedat establertes i podien justificar tal ruptura del contracte.

En efecte, l'article 97.1 del Codi de relacions preveu que la persona treballadora pot rescindir unilateralment i sense preavís el contracte en els supòsits que enumera, i l'article 97.2 disposa que el desistiment s'ha de fer amb exposició de la seva causa. En el nostre cas, la lectura de la carta de desistiment permet constatar que l'empleada va invocar tres motius legals de desistiment : l'exigència d'un treball diferent de l'estipulat, l'incompliment greu del contracte i el tractament vexatori o ofensiu.

Constatem que la treballadora no invoca més en aquesta alçada el tracte vexatori i ofensiu.

Ara bé, pel que fa a l'exigència d'un treball diferent de l'estipulat i del manquement greu al contracte, s'ha de compartir l'afirmació del tribunal que la qüestió del canvi horari i del dia de descans no fou expressament qüestionat a la carta tramesa a l'empresari.

És del tot significativa la fórmula de la referida carta segons la qual «*no tinc cap obligació de seguir les desafortunades instruccions de l'empresa plasmades en la carta de data 29 d'abril i 11 de juny de 2014, **que comporten haver de treballar obligatòriament pel compte d'un tercer** –un altre comerç anomenat “FN” que no és titularitat de la Sra. MB-»* i de la qual s'extreu que l'assalariada va clarament

fonamentar el seu desistiment sobre aquesta qüestió del canvi de patró i que per tant no es pot considerar amb la part recurrent que la qüestió del canvi horari formava part dels motius del seu desistiment. Això ho confirma el penúltim paràgraf que insisteix en el fet que el canvi de lloc de treball constituïria un canvi de patró, etc...

Per tant, queda clar que la causa invocada per justificar el desistiment no fou una altra que el fet d'imposar-li un canvi en la persona de l'empresari. És en relació a aquesta problemàtica que el tribunal es va pronunciar.

Així les coses, la incongruència denunciada no existeix.

III.- El segon aspecte del recurs és que és en base a una valoració errònia dels elements probatoris que el Tribunal ha considerat que la mobilitat imposada a la treballadora era conforme a dret quan tal decisió de l'empresa constitueix una vulneració dels seus drets laborals. Sosté al respecte en resumit que : 1) el canvi que se li volia imposar no era simplement del lloc de treball sinó que comportava el fet d'haver d'anar a treballar per un tercer i per tant un canvi de patró i de les condicions laborals ; 2) es tracta d'un supòsit diferent del previst contractualment ; 3) el grup P..... no té cap personalitat jurídica i les consideracions del tribunal sobre la família S..... no tenen cap justificació legal i 4) l'existència del grup P..... no justifica la vulneració d'uns drets salarials.

Però, perquè prosperi la seva acció en indemnització per desistiment justificat, li pertanyia a la demandant provar les seves al·legacions i no ho ha aconseguit.

En efecte, i d'una banda, el contracte de treball firmat al 2008, després de recordar en el pacte 1er que treballa per el negoci "P..... 5" inclou un pacte específic sobre la mobilitat i segons el qual :

“2on.- La treballadora declara conèixer i acceptar a tots els efectes en dret escaients que l'oficina del negoci on presta els seus serveis està integrada a P..... G..... i que en el seu si, els seus centres de treball intercanvien i utilitzen de manera indistinta els seus recursos, actuen de manera conjunta al mercat i tenen una única direcció.

En conseqüència, la prestació professional de la treballadora senyora MN es desenvoluparà a la FP 5 si bé les parts pacten expressament que pot desenvolupar-se indistintament en qualsevol de les oficines del negoci que P..... G..... té ubicades al Principat d'Andorra en l'actualitat o que puguin establir-se en el futur.

Igualment, resta ben entès que el canvi d'oficina del negoci per part de la treballadora senyora MN dins de P..... G..... no implicarà, llevat pacte exprés i escrit al respecte, cap mena de modificació, alteració o novació pel que respecta a les condicions en les que la treballadora senyora MN desenvolupa la prestació laboral.”

Es tracta d'una disposició clara constituint un pacte escrit i exprés en el sentit de l'article 51 del Codi de relacions laborals que permet preveure contractualment la mobilitat del treballador.

Cal precisar que quan va firmar aquest contracte la Sra. MN ho va fer amb el Sr. R, actuant aquest darrer en la seva qualitat d'apoderat, sabent que el mateix era empleat d'una altra negoci del grup i no de la Sra. MB a la qual en cap moment el referit contracte es refereix.

D'altra banda, tampoc es pot considerar que aquest canvi comportava una modificació de les seves condicions contractals puix la clàusula precisa expressament que un canvi d'oficina a dintre del grup no comporta cap modificació o novació d'aquestes condicions.

A més, és cert que el grup P..... no té la personalitat jurídica però ressurt dels autes que la Sra. MN coneixia perfectament l'existència de FN i que aquesta formava part de les cinc negocis que integren el grup P..... f..... De la mateixa manera, sabia que el Sr. JS (fill del Sr. GS, qui és qui la va contractar en 1985) era un directiu del grup (precisament apareix com a

empleat del negoci P..... des del 2007), sobre tot quan té admès en la seva confessió en judici que dit senyor també li va donar instruccions.

En base a aquests elements, es pot afirmar que la Sra. MN sabia i havia acceptat formalment que se li podia demanar d'anar treballar en qualsevol negoci del grup al Principat.

Per conseqüent, no es pot considerar que la persona demandada, que és la Sra. MB, cal recordar-ho, li va voler imposar un canvi d'empresa o un canvi del contracte laboral, i donat que el fet d'anar a treballar a FA no implica cap degradació de les funcions o de la categoria professional, no apareix cap manament greu al contracte ni l'exigència d'un treball diferent de l'estipulat.

Per tot l'exposat s'ha de confirmar la sentència d'instància.

IV.- En virtut del principi del venciment objectiu, la desestimació del recurs ha de portar a la confirmació de la condemna de l'agent al pagament de les costes judicials de primera instància. El mateix principi determina la seva condemna a pagar les costes d'aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs de la Sra. MN, contra la Sentència de l'Hble. Tribunal Unipersonal del Batlle de data 05-09-2016 que confirmen íntegrament;

IMPOSAR a la Sra. MN, les costes judicials d'aquesta alçada.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a l'Hble. President de la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.